

CBS/Inkomensstatistiek (IIV)

Formele naam	: Integraal inkomens- en vermogensonderzoek (IIV)
Bronhouder	: CBS
Actualiteit	: 1989-2021 (vanaf 2002 jaarlijks)
Vernieuwing data	: eind van het jaar, indien beschikbaar
Geografisch niveau	: buurt

Omschrijving:

Het Integraal inkomens- en vermogensonderzoek (IIV) is gebaseerd op basis van integrale registraties. Bronnen zijn onder meer Belastingdienst, Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), Basisregistratie Personen.

Nauwkeurigheid:

Vanwege integrale waarneming is er geen sprake van steekproefmarges. Registraties zijn echter niet feilloos. In beperkte mate is er sprake van beperkingen met betrekking tot de tijdigheid, volledigheid en juistheid van gegevens. Met name in voorlopige uitkomsten wordt er daarom voor een deel van de populatie aanvullend gebruikgemaakt van informatie uit het verleden en schattingen op basis van gerelateerde indicatoren.

Voor een klein deel van de huishoudens (minder dan 1 procent) worden geen data gevonden; deze huishoudens worden bij publicaties buiten de onderzoekspopulatie gelaten.

Trendbreuk 2014:

De tabellenset is vanaf 2015 (met breukjaar 2014) gebaseerd op het Integraal inkomens- en vermogensonderzoek (IIV). Dit onderzoek vervangt zowel het Inkomenspanelonderzoek (IPO) als het Regionaal Inkomensonderzoek (RIO).

Hierdoor zijn de cijfers van 2014 herzien.

De huidige reeks geeft in de tijd vergelijkbare resultaten vanaf 2011. Wegens verschillen in wijze van samenstelling zijn de uitkomsten van het Integrale Inkomens- en Vermogensonderzoek (IIV) niet geheel vergelijkbaar met uitkomsten van de eerdere reeksen tot en met 2014 zoals het Regionaal inkomensonderzoek (RIO).

Definities:

Besteedbaar inkomen (van een huishouden)

Het bruto-inkomen verminderd met betaalde inkomensoverdrachten, premies inkomensverzekeringen, premies ziektekostenverzekeringen en belastingen op inkomen en vermogen.

Toelichting: Betaalde inkomensoverdrachten bestaan uit overdrachten tussen huishoudens zoals alimentatie betaald aan de ex-echtgeno(o)t(e). Premies inkomensverzekeringen betreffen premies betaald voor sociale verzekeringen, volksverzekeringen en particuliere verzekeringen in verband met werkloosheid, ziekte en arbeidsongeschiktheid en ouderdom en nabestaanden.

Gestandaardiseerd inkomen (van een huishouden)

Het besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden. Toelichting: Deze correctie vindt plaats met behulp van equivalentiefactoren. In de equivalentiefactor komen de schaalvoordelen tot uitdrukking die het gevolg zijn van het voeren van een gemeenschappelijke huishouding. Met behulp van de equivalentiefactoren worden alle inkomens herleid tot het inkomen van een eenpersoonshuishouden. Op deze wijze zijn de welvaartsniveaus van huishoudens onderling vergelijkbaar gemaakt. Het gestandaardiseerd inkomen is een maat voor de welvaart van (de leden van) een huishouden.

Particuliere huishoudens:

Een of meer personen die alleen of samen in een woonruimte gehuisvest zijn en zelf in hun dagelijkse levensbehoeften voorzien.

Inkomensverdeling (20% groepen):

Inkomensverdeling van particuliere huishoudens (exclusief studenten) met inkomen naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen. De klassegrenzen zijn zodanig gekozen dat telkens twintig procent van alle huishoudens in Nederland in een klasse is opgenomen.

De 20% klassegrenzen van het besteedbaar huishoudensinkomen (exclusief studenten) zijn als volgt:

	1e quintiel	2e quintiel	3e quintiel	4e quintiel	5e quintiel
1994	< € 8.370	€ 8.370 – € 11.394	€ 11.394 - € 16.638	€ 16.638 - € 22.262	> € 22.262
1996	< € 12.148	€ 12.148 - € 17.684	€ 17.684 - € 23.669	€ 23.699 - € 31.143	> € 31.143
1998	< € 13.023	€ 13.023 - € 18.650	€ 18.650 - € 25.049	€ 25.049 - € 33.035	> € 33.035
2000	< € 14.000	€ 14.000 - € 20.100	€ 20.100 - € 27.100	€ 27.100 - € 35.900	> € 35.900
2002	< € 15.900	€ 15.900 - € 22.600	€ 22.600 - € 30.900	€ 30.900 - € 41.500	> € 41.500
2003	< € 15.800	€ 15.800 - € 22.000	€ 22.000 - € 29.600	€ 29.600 - € 39.900	> € 39.900
2004	< € 15.800	€ 15.800 - € 22.000	€ 22.000 - € 29.600	€ 29.600 - € 39.900	> € 39.900
2005	< € 15.900	€ 15.900 - € 22.400	€ 22.400 - € 30.400	€ 30.400 - € 41.000	> € 41.000
2006	< € 16.500	€ 16.500 - € 23.200	€ 23.200 - € 31.600	€ 31.600 - € 42.600	> € 42.600
2007	< € 17.200	€ 17.200 - € 24.300	€ 24.300 - € 33.100	€ 33.100 - € 45.000	> € 45.000
2008	< € 17.800	€ 17.800 - € 25.100	€ 25.100 - € 34.200	€ 34.200 - € 46.500	> € 46.500
2009	< € 17.900	€ 17.900 - € 25.200	€ 25.200 - € 34.500	€ 34.500 - € 47.100	> € 47.100
2010	< € 17.900	€ 17.900 - € 25.100	€ 25.100 - € 34.300	€ 34.300 - € 47.000	> € 47.000
2011	< € 17.900	€ 17.900 - € 25.200	€ 25.200 - € 34.500	€ 34.500 - € 47.200	> € 47.200
2012	< € 18.000	€ 18.000 - € 25.200	€ 25.200 - € 34.500	€ 34.500 - € 47.400	> € 47.400
2013	< € 18.100	€ 18.100 - € 25.200	€ 25.200 - € 34.600	€ 34.600 - € 47.900	> € 47.900
2014	< € 19.600	€ 19.600 - € 28.000	€ 28.000 - € 38.900	€ 38.900 - € 53.700	> € 53.700
2015	< € 19.800	€ 19.800 - € 28.300	€ 28.300 - € 39.400	€ 39.400 - € 54.600	> € 54.600
2016	< € 20.300	€ 20.300 - € 29.100	€ 29.100 - € 40.700	€ 40.700 - € 56.900	> € 56.900
2017	< € 20.600	€ 20.600 - € 29.600	€ 29.600 - € 41.600	€ 41.600 - € 58.200	> € 58.200
2018	< € 21.100	€ 21.100 - € 30.300	€ 30.300 - € 42.800	€ 42.800 - € 59.800	> € 59.800
2019	< € 21.900	€ 21.900 - € 31.700	€ 31.700 - € 44.800	€ 44.800 - € 62.700	> € 62.700
2020	< € 22.700	€ 22.700 - € 32.800	€ 32.800 - € 46.600	€ 46.600 - € 65.300	> € 65.300
2021	< € 23.500	€ 23.500 - € 34.100	€ 34.100 - € 48.600	€ 48.600 - € 68.300	> € 68.300

Op basis van de 20% groepen is een (CBS-)indeling gemaakt naar laag, midden en hoog inkomen. Tot een laag inkomen worden de huishoudens gerekend behoren tot de 1^e twee quintielen. Tot de midden inkomens de huishoudens behorend tot quintiel 3 en 4. De huishoudens met een hoog inkomen zijn hetzelfde als het 5^e quintiel. Ook hier gaat het huishoudens exclusief studenten.

	CBS-Laag inkomen	CBS-Midden inkomen	CBS-Hoog inkomen
1994	< € 11.394	€ 11.394 - € 22.262	> € 22.262
1996	< € 17.684	€ 17.684 - € 31.143	> € 31.143
1998	< € 18.650	€ 18.650 - € 33.035	> € 33.035
2000	< € 20.100	€ 20.100 - € 35.900	> € 35.900
2002	< € 22.600	€ 22.600 - € 41.500	> € 41.500
2003	< € 22.000	€ 22.000 - € 39.900	> € 39.900
2004	< € 22.000	€ 22.000 - € 39.900	> € 39.900
2005	< € 22.400	€ 22.400 - € 41.000	> € 41.000
2006	< € 23.200	€ 23.200 - € 42.600	> € 42.600
2007	< € 24.300	€ 24.300 - € 45.000	> € 45.000
2008	< € 25.100	€ 25.100 - € 46.500	> € 46.500

2009	< € 25.200	€ 25.200 - € 47.100	> € 47.100
2010	< € 25.100	€ 25.100 - € 47.000	> € 47.000
2011	< € 25.200	€ 25.200 - € 47.200	> € 47.200
2012	< € 25.200	€ 25.200 - € 47.400	> € 47.400
2013	< € 25.200	€ 25.200 - € 47.900	> € 47.900
2014	< € 28.000	€ 28.000 - € 53.700	> € 53.700
2015	< € 28.300	€ 28.300 - € 54.600	> € 54.600
2016	< € 29.100	€ 29.100 - € 56.900	> € 56.900
2017	< € 29.600	€ 29.600 - € 58.200	> € 58.200
2018	< € 30.300	€ 30.300 - € 59.800	> € 59.800
2019	< € 31.700	€ 31.700 - € 62.700	> € 62.700
2020	< € 32.800	€ 32.800 - € 65.300	> € 65.300
2021	< € 34.100	€ 34.100 - € 68.300	> € 68.300

CBS: Zeer laag inkomen:

Huishoudens behorend tot de 1^e quintiel van de inkomensverdeling.

CBS: Laag inkomen:

Huishoudens behorend tot de 1^e of 2^e quintiel van de inkomensverdeling.

Segregatie-index:

Met behulp van een segregatie-index kan bepaald worden in welke mate onderscheiden (inkomens-)groepen geconcentreerd in een gebied gehuisvest zijn.

De veronderstelling is, dat als er geen verschil bestaat tussen de categorieën, de categorieën ook een gelijke verdeling over de verschillende gebieden zullen hebben: in dat geval is de uitkomst van de index 0. Is er wel sprake van een verschil in spreiding, dan is de uitkomst groter dan 0. Bij volledige concentratie heeft de segregatie-index de maximale waarde van 100.

De segregatie-index kan geïnterpreteerd worden als het percentage van één van beide categorieën dat zou moeten verhuizen om een gelijke spreiding over de gebieden te krijgen. Bij de berekening van de segregatie-index is uitgegaan van de inkomensverdeling op buurniveau van particuliere huishoudens met inkomen per 20%-groep van de landelijke verdeling van het besteedbaar inkomen.

Particuliere huishoudens aandachtsgroep Europese staatsteunregel:

Ten behoeve van de uitvoering van het rijksbeleid van de woningmarkt en dan specifiek de (sociale) huursector zijn een aantal inkomensbegrippen en –grenzen in gebruik. Het CBS levert ook deze relevante inkomensvariabelen voor dit beleid uit. De volgende “woningmarkt en huur” beleidsmaatregelen die van belang zijn: Toekenning van de huurtoeslag; Europese staatsteunregel; Inkomensafhankelijk huurbeleid.

Het operationeel maken van het begrip aandachtsgroep Europese staatsteunregel:

Het gaat om het verzamelinkomen van de hoofdkostwinner en de eventuele partner. Op basis van dit verzamelinkomen wordt vastgesteld of een huishouden tot de aandachtsgroep EU staatsteungrens hoort of niet. De relevante inkomensgrenzen staan in onderstaand overzicht.

Opmerking/Aandachtspunt:

Negatieve inkomens tellen mee in het huishoudensinkomen en worden dus afgetrokken van eventueel positief inkomen van andere medebewoner.

In het operationeel gebruik wordt niet gerekend met belastingplichtige en fiscale partner maar met hoofdkostwinner en zijn/haar partner. Voor de meeste huishoudens zal dit niet uitmaken. Alleen in alternatieve meer-personen huishoudens en huishoudens met veel verdienende inwonende volwassen kinderen kan er een verschil ontstaan.

De inkomensgrens van huishoudens en het Europese staatsteunregel beleid per jaar ofwel aandachtsgroepen huurbeleid:

2010 : € 33.000 (=basisjaar)
2011 : € 33.614
2012 : € 34.085

2013	: € 34.229
2014	: € 34.678
2015	: € 34.911
2016	: € 35.739
2017	: € 36.165
2018	: € 36.798
2019	: € 38.035
2020	: € 39.055
2021	: € 40.024

Inkomensklassen doelgroepen huurbeleid

Vanaf 2020 wordt er bij deze inkomensklassen onderscheidgemaakt tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

EU inkomensgrens (aandachtsgroep Europese staatsteunregel)

Eenpersoonshuishoudens:	2020 Tot € 39.055
	2021 Tot € 40.024
Meerpersoonshuishoudens:	2020 Tot € 55.486
	2021 Tot € 56.513

IAH inkomensgrens (inkomensafhankelijke huurtoeslaggrens)

Eenpersoonshuishoudens:	2020 € 39.055 - € 47.948
	2021 € 40.024 - € 48.836
Meerpersoonshuishoudens:	2020 € 43.125 - € 55.486
	2021 € 44.197 - € 56.513

Niet-doelgroep

Eenpersoonshuishoudens:	2020 Vanaf € 47.948
	2021 Vanaf € 48.836
Meerpersoonshuishoudens:	2020 Vanaf € 55.486
	2021 Vanaf € 56.513

De onderzoekseenheid: Woning versus huishouden

Beleidsmaatregelen met als onderwerp de woningmarkt gaan over de eenheid 'woningen' of over de eenheid 'huishoudens'.

Het inkomen per woning of per huishouden kan verschillen. Het verschil is vooral van belang als meerdere huishoudens op één adres wonen. Als er meerdere huishoudens op één adres wonen, dan wordt het inkomen van deze huishoudens gesommeerd naar de eenheid woning. Vooral in studentensteden kan het aantal huishoudens en woningen uit elkaar lopen en daar zullen de verschillen dan ook het grootst zijn. Of de eenheid 'woningen' dan wel 'huishouden' is hangt af van de beleidsmaatregel.

Het Integraal inkomens- en vermogensonderzoek (IIV) publiceert over inkomens van huishoudens en niet over inkomens per woning.